

**UCHWAŁA NR X/90/2015
RADY GMINY BARANÓW**

z dnia 19 listopada 2015 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Baranów na lata 2016 – 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 594, ze zm.), art. 176 pkt. 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332, ze zm.), **Rada Gminy uchwala, conastępuje:**

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Baranów na lata 2016 – 2018”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci w całości moc Uchwała Nr XVIII/161/2012 Rady Gminy Baranów z dnia 27 lipca 2012 roku w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Baranów na lata 2012 – 2015”.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2016 roku.

Przewodniczący Rady Gminy
Baranów

Jan Franciszek Nowak

Załącznik do Uchwały nr X/90/2015
Rady Gminy Baranów
z dnia 19 listopada 2015 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE BARANÓW
NA LATA 2016 – 2018**

Baranów, 2015 rok

SPIS TREŚCI:

I.	Wprowadzenie	3
II.	Diagnoza.....	5
III.	Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodziny na terenie Gminy Baranów	7
IV.	Cele programu	8
V.	Zadania.....	8
VI.	Realizatorzy programu	10
VII.	Odbiorcy programu.....	10
VIII.	Oczekiwane rezultaty.....	11
IX.	Harmonogram realizacji programu.....	11
X.	Finansowanie programu	11
XI.	Monitoring i ewaluacja	11
XII.	Zakończenie	12

I. Wprowadzenie

Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspakaja jego potrzeby. Z punktu widzenia potrzeb dziecka, rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewnienia bezpieczeństwa emocjonalnego, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. W przypadku jakichkolwiek dysfunkcyjności rodziny dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Obowiązek wspierania rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Baranów na lata 2016-2018 jest strategicznym dokumentem Gminy Baranów opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku. Opracowany został w związku z ustawą z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j. t. Dz. U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.). W myśl w/w ustawy na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Zgodnie z powyższą ustawą samorząd gminy powinien realizować zadania:

- 1) opracowanie i realizacja 3 – letnich programów wsparcia rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
  - a) podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny,

- b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – wychowawczej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Nowym zadaniem ustawowym dla gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Głównym celem asystenta jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Praca asystenta ma charakter kompleksowy. Osoba pełniąca funkcję asystenta rodziny dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin (mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych itp.) a także wspiera w podejmowaniu aktywności społecznej i zawodowej.

W Gminie Baranów od 2013 r. zatrudniony jest asystent rodziny w ramach rządowego Programu Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

Gminny Program Wspierania Rodziny będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm. ,)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1356),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 124),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1118),
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 – 2020 dla Gminy Baranów.

II. Diagnoza

Diagnozowanie zasobów pozwala na wskazanie form pomocy niezbędnych dla rodzin znajdujących się w sytuacji zagrożenia i kryzysu. Znajomość potencjału i dostępność usług daje możliwość formułowania celów i zadań, które będą stanowić spójny system działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Gmina Baranów to gmina wiejska, w skład której wchodzi 18 sołectw. Położona jest w północno – zachodniej części województwa lubelskiego, w powiecie puławskim.

Gminę Baranów według stanu na dzień 30 sierpnia 2015 r. zamieszkiwało 2094 kobiet i 1973 mężczyzn, łącznie 4067 osób, w tym 681 dzieci i młodzieży w wieku do 18 roku życia.

(Dane: Urząd Gminy w Baranowie Wydział Ewidencji Ludności).

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Puławach na dzień 31 grudnia 2014 r. zarejestrowanych bezrobotnych z Gminy Baranów było 171 osób w tym długotrwale bezrobotnych 100 osób, z prawem do zasiłku 17 osób, zaś na dzień 30 sierpnia 2015 r. zarejestrowane były 164 osoby.

Szczególnie niekorzystny wpływ na jednostkę oraz rodzinę ma długotrwałe bezrobocie a tym samym brak uprawnień do zasiłku dla bezrobotnych. Choć malejąca stopniowo grupa osób w wieku produkcyjnym (*ogólne dane demograficzne*) może korzystnie wpływać na statystyczny poziom bezrobocia, to w dłuższym okresie czasu należy liczyć się z negatywnymi skutkami starzenia się społeczeństwa i zwiększonym obciążeniem ochrony zdrowia, jak również mniejszą dietnością rodzin.

Oprócz kwestii bezrobocia w Gminie Baranów występują inne problemy społeczne, które w sposób pośredni bądź bezpośredni rzutują na funkcjonowanie rodzin.

Poniższa tabela obrazuje najczęstsze przyczyny trudnych sytuacji życiowych, niezbędnych do udzielenia pomocy finansowej.

Tabela nr 1. Liczba środowisk objętych świadczeniem z pomocy społecznej w gminie Baranów.

Główny powód przyznania pomocy społecznej	2013	2014
Ogólna liczba osób którym udzielono pomocy pieniężnej i rzeczowej	171	158
ubóstwo	63	46
bezrobocie	49	52
niepełnosprawność	41	38
długotrwała choroba	34	36
bezzadność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	19	25
w tym w rodzinach wielodzietnych	9	12
rodzinach niepełnych	12	15
potrzeba ochrony macierzyństwa	22	12
alkoholizm	13	12

Źródło: Dane statystyczne GOPS Baranów MPiPS

W/w dane nie sumuje się, w rodzinach może występować jednocześnie kilka przyczyn ubiegania się o pomoc.

Porównując dane z lat ubiegłych należy stwierdzić, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej ma tendencję malejącą, ale wzrasta liczba osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej

Wnikając szczegółowo w stan rodziny - jej skład i formę, należy stwierdzić, że pomoc udzielana jest przede wszystkim małżeństwom wielodzietnym i owa sytuacja praktycznie nie zmieniła się na przestrzeni ostatnich lat. Wzrosło jednak zapotrzebowanie na pomoc z dwojgiem dzieci oraz rodzin samotnie wychowujących dzieci.

Najbardziej jednak niepokojące są patologie społeczne tj. alkoholizm, narkomania, przestępczość. Skutkiem występujących patologii może być przemoc w rodzinie, agresja, rozpad więzi rodzinnych, bezrobocie, brak stabilizacji i bezpieczeństwa, a co za tym idzie problemy dotyczące właściwej opieki i wychowania dzieci. W 2014 roku na terenie gminy Baranów założono 10 Niebieskich Kart. Zespół Interdyscyplinarny działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej udzielał wsparcia tym rodzinom.

Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami.

Po dokonaniu analizy przez pracowników socjalnych należy uznać, że istnieje zagrożenie, iż działania podejmowane przez ośrodek okażą się niewystarczające, między innymi na brak współpracy rodziny. Zatem w sytuacji zagrożenia dobra dziecka Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich może ustanowić rodzinie kuratora lub też zarządzić środek zapobiegawczy poprzez umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, wówczas w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w pieczy zastępczej należeć będzie do zadań gminy. Ważne są tu działania profilaktyczne i edukacyjne na rzecz rodziny oraz wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo celem przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie. Dlatego też tak ważny jest gminny system wsparcia rodziny. Głównymi filarami tego systemu są pracownicy socjalni i asystenci rodziny.

Do najważniejszych zadań pracowników socjalnych należy pomoc rodzinom potrzebującym, prawidłowe rozpoznanie ich sytuacji oraz monitorowanie podejmowanych działań.

Mimo wszechstronnych działań na rzecz dziecka i rodziny, jak również szeroko prowadzonej pracy socjalnej, w różnych formach pieczy zastępczej z terenu Gminy Baranów umieszczonych jest czworo dzieci, w tym:

- w rodzinach zastępczych spokrewnionych – 2 dzieci,
- w rodzinie zastępczej zawodowej – 1 dziecko,
- w Domu Dziecka – 1 dziecko.

Koszt pobytu w 2014 r. w rodzinie zastępczej zawodowej jednego dziecka umieszczonego na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jaki poniosła Gmina Baranów wyniósł 1675,16 zł i w kolejnych latach będzie wzrastał, gdyż w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka w wysokości: 10% wydatków na opiekę i wychowanie w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu.

III. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodziny na terenie Gminy Baranów

Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje:

Lp.	Nazwa i adres placówki	Rodzaj działalności
1.	Urząd Gminy w Baranowie ul. Rynek 14 24 -105 Baranów	finansowanie Punktu Konsultacyjnego, GKRPA, stypendia socjalne, organizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych w ramach gminnego programu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Rynek 14 24 -105 Baranów	praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci, aktywizacja społeczno-zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej, współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej, współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującymi się pomocą rodzinie, pomoc w kwalifikowaniu dzieci z rodzin ubogich na kolonie letnie
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ul. Rynek 14 24-105 Baranów	podejmowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, kierowanie na leczenie odwykowe, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
4.	Punkt Konsultacyjny ul. Długa 26 24-105 Baranów	dyżury trenera ds. uzależnień, pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym
5.	Zespół Interdyscyplinarny w Baranowie ul. Rynek 14 24-105 Baranów	podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy
5.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Baranowie ul. Szkolna 2 24-105 Baranów	edukacja i wychowanie dzieci i młodzieży, wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci, organizowanie zajęć pozalekcyjnych, realizacja programów edukacyjnych
6.	Gminne Centrum Kultury w Baranowie ul. Rynek 14 24-105 Baranów	prowadzenie świetlic wiejskich, świetlice socjoterapeutycznej – organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, organizowanie imprez okolicznościowych z udziałem rodzin
7.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej ul. Długa 26 24-105 Baranów	Świadczenie usług zdrowotnych : opieka medyczna, profilaktyka

IV. Cele programu

Cel główny: Wspieranie rodziny poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cel główny będzie osiągnięty poprzez cele szczegółowe.

Cele szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
2. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
3. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa.
4. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom.

V. Zadania

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

Lp.	Zadania	Realizatorzy
1.	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	GOPS
2.	Objęcie dożywianiem dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.	GOPS
3.	Udzielanie pomocy dzieciom w formie stypendiów, zasiłków, wyprawek szkolnych itp.	Zespół Szkolno – Przedszkolny
4.	Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-wychowawczej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.	GOPS
5.	Współorganizowanie wycieczki letniej dla dzieci z rodzin ubogich oraz z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym .	GKRPA, GOPS
6.	Dowożenie dzieci niepełnosprawnych do szkół.	Urząd Gminy

2. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Lp.	Zadania	Realizatorzy
1.	Organizowanie czasu wolnego dzieciom w formie zajęć rekreacyjnych, sportowych, kulturalnych.	GCK, Biblioteka Publiczna, Zespół Szkolno-Przedszkolny
2.	Wspieranie różnych form aktywności społecznej np. wolontariatu.	GOPS, Zespół Szkolno-Przedszkolny
3.	Systematyczna praca socjalna z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo - wychowawcze	GOPS
4.	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez zajęcia wyrównawcze, pozalekcyjne	Zespół Szkolno-Przedszkolny
5.	Realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz mających na celu ochronę poziomu życia rodzin.	Zespół Szkolno-Przedszkolny
6.	Pomoc rodzinom w opiece i wychowaniu dziecka poprzez wsparcie ze strony asystenta rodziny, pracownika socjalnego.	GOPS
7.	Pomoc rodzinom w dostępie do poradnictwa specjalistycznego: psycholog, logopeda, prawnika	Urząd Gminy, Zespół Szkolno-Przedszkolny
8.	Edukacja rodziców w zakresie właściwych postaw rodzicielskich i prowadzenia gospodarstwa domowego	GOPS, Zespół Szkolno-Przedszkolny
9.	Podejmowanie działań w zakresie aktywności społeczno-zawodowej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym celem umożliwienia podjęcia zatrudnienia.	GOPS

3. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa.

Lp.	Zadania	Realizatorzy
1.	Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami i motywowanie do podjęcia terapii (zwłaszcza w rodzinach z dziećmi).	GOPS, Policja, Kurator sadowy, GKRPA
2.	Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami.	GOPS, GKRPA
3.	Przydzielenie asystenta rodziny (w razie potrzeb)	GOPS

4.	Wspieranie i ochrona rodziny przez Zespół Interdyscyplinarny	GOPS
5.	Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej oraz prowadzenie monitoringu w tym zakresie	GOPS, Zespół Szkolno-Przedszkolny, SP ZOZ
6.	Promocja pozytywnych wzorców zachowań poprzez organizowanie zajęć, imprez, spotkań w szkołach, promowanie zdrowego stylu życia	GOPS, Policja, Zespół Szkolno-Przedszkolny, SP ZOZ

4. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom.

Lp.	Zadania	Realizatorzy
1.	Podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach, stażach, studiach podyplomowych	Urząd gminy, GOPS, GKRPA
2.	Umożliwienie i wspieranie ustawicznego doskonalenia umiejętności zawodowych pracowników socjalnych, asystentów rodziny poprzez udział w warsztatach i innych formach edukacyjnych	GOPS

VI. Realizatorzy programu

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- placówki oświatowe,
- policja,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- zakłady opieki zdrowotnej,
- Gminne Centrum Kultury.

VII. Odbiorcy programu

Odbiorcami programu są rodziny zamieszkujące gminę Baranów, w szczególności rodziny wykluczone społecznie lub zagrożone tym zjawiskiem oraz rodziny wymagające wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych.

VIII. Oczekiwane rezultaty

- 1) odbudowa rodziny naturalnej poprzez powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej.
- 2) zminimalizowanie liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej,
- 3) poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających wsparcia i pomocy,
- 4) wzmocnienie więzi rodzinnych,
- 5) podniesienie poziomu i rozwoju profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku,
- 6) połączenie działań różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji,
- 7) zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego,
- 8) ograniczenie patologii społecznej.

IX. Harmonogram realizacji programu

Program realizowany będzie na zasadach współpracy z wyszczególnionymi instytucjami z terenie gminy Baranów w ramach czasowych objętych programem w latach 2016-2018 w sposób ciągły i systematyczny.

Koordinowanie i organizowanie działań w ramach Programu, inicjowanie nowych rozwiązań należeć będzie do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baranowie.

X. Finansowanie programu

Program może być finansowany:

- środki własne gminy,
- środki z budżetu państwa,
- środki pozabudżetowe.

XI. Monitoring i ewaluacja

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Baranów na lata 2016-2018 będzie podlegał monitorowaniu, polegającemu na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań. Ocenie podlegać będzie jakość realizacji Programu, efekty podejmowanych przedsięwzięć.

Monitoringiem Programu zajmować się będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie na podstawie informacji uzyskanych od uczestników realizacji zadań.

Sprawozdanie z realizacji Programu będzie ujęte w corocznym sprawozdaniu z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baranowie składanym przez Kierownika Ośrodka Radzie Gminy.

XII. Zakończenie

Program ma charakter otwarty i będzie systematycznie aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb oraz posiadanych możliwości. W lokalnym systemie działań w obszarze rozwiązywania problemów społecznych wszystkie podmioty są ważne i należy brać ich opinię pod uwagę. Tak rozumiana współpraca zapewni pełne i kompleksowe działanie na rzecz wsparcia dziecka i rodziny. Program nawiązuje do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Baranów na lata 2014 – 2020.